

P.L.B. VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

(17a) Hüttenfeld über Weinheim/Bergstraße

Schloß Rennhof - Telefon 22

Nr.11 (61) 1963 m.guodžio mėn.20 d.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA PLB VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBA SVEIKINA VISO PASAULIO LIETUVIUS, O YPAČ VOKIETIJOJ GYVENANČIUOSIUS, LINKĖDAMA GRAŽIOS KRIKŠČIONIŠKAI LIETUVIŠKOS ŠVENČIŲ NUOTAIKOS.

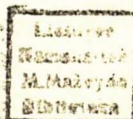
NAUJIESIEMS 1964 METAMS LINKI IŠTVERMĖS KOVOJE UŽ LIETUVIŠKUOSIUS IDEALUS, SAVITARPIO SUSIPRATIMO, AUKOS DVASIOS IR ŠVIESAUS TIKĖJIMO TEISINGUMO PERGALE.

"IR ŠVIESA IR TIESA MŪS ŽINGSNIUS TELYDI"!

RAMYBĖ IR GERA VALIA

Anais nepriklausomybės laikais, namuose, sakydavo-ramybė geros valios žmonėms! Tada kažkokia jauki šiluma dvasioje subanguodavo. Lyg pajusdavome, kad gyvenimas tuo akimirksniu tapo žmoniškesnis, gražesnis. Toji ramybė buvo visų mėgiama.

Šiandien tuos pačius žodžius taip pat girdime. Tik šiandien jie mus karčiai nuteikia. Mes vis dar tikime, visa būtybe jaučiame, kad ta jauki ramybė labiau trokštama nei anksčiau. Ramybė be ypatingo rūpesčio dėl duonos kąsnio, dėl gyvybės, be karo, be netikrumo drebulio, dėl laisvės gyventi, laisvės tikėti... Tai visuotinis troškimas! Bet šiandien ramybės siekimas virsta įtempto nerimo šaltiniu, milijoniškų pastangų varikliu. Skrieja astronautai, satelitai aplink žemę, nepaliaujamai skraido bombonešiai per šiaurės ašigalį, kad užtikrintų ramybę. Išmetamos milijardų sumos ramybei saugoti. Ramybės vardan jauni žmonės siunčiami Azijon, kad rytų erdvėse dingtų nerimą kelias jų balsas. Visa tai daroma daugiau ar mažiau ramybės dėlei! Tačiau šiandien ramybė nebeteko savo ankstesnės prasmės, kaip jos nebeteko demokratija, laisvė, saugumas ar žmoniškumas. Kaip pastarosios vertybės, taip ir ramybė šiandien suprantama vienašališkai, egoistiškai: ramybė man, o kaip tau - tai nesvarbu!

Egoistinė ramybė New Yorke, ar Londone nuvedė į kompromisinę didžiųjų ramybę. Kad didieji galėtų džiaugtis ramybe, mažųjų bei nuskriaustųjų protestai, reikalavimai stengiamasi apglušinti skambiais patetiškais pareiškimais, ar klatingai pabrukti po žalia staltiese. Mažesnieji apšaukiami nusikaltėliais, gerų santykių kenkėjais, kad tuo būdu jiems uždarius burnas; milijonai atitveriami geležine uždanga, ar apsupami storo mūro siena, kad kenčiančiųjų šauksmas nekliudytų didžiųjų ramybės... Ne tokią ramybę anuomet išgyvenome namie, ir ne apie tokią ramybę anuomet kalbėjo didysis Gerosios Naujienos Skelbėjas...

Visuotinės ramybės teisė, jei teoriškai linksniuojama ir siuvama į kodeksus, tai praktiškai ji daugeliui žmonių ir daugeliui tautų - paneigta. Paneigta taip, kaip ji buvo paneigta jau sužlugusių totalizmų laikais.

Privilegiuota didžiųjų ramybės teisė veda gi logiškai arba į kraštutinį egoizmą - teisę ramybe naudotis tik vienam ar keliems, arba į visuotinės ramybės pripažinimą. Pirmuoju atveju - atviras kelias į katastrofą, kurioje pasirodytų absurdiškumas, kaip jis pasirodė 1945 m. karui pasibaigus. Antruoju atveju - būtų siekiama santykių išlyginimo, teisingumo ir tiesos įgyvendinimo tarp tautų ir žmonių, nes pripažįstant visiems lygią teisę ir sudarant sąlygas ja naudotis visiems, pašalinama tarpusavio įtampa, katastrofos priežastys.

Ateitis parodys, ar šiandien kuriant taiką bus pasirinktas ir toliau egoistinės ramybės kelias, ar visuotinės. Atrodo, kad visuotinės ramybės atvejui laikas dar nepribrendęs, nes ramybė skiriama tik geros valios žmonėms... Bet kur tie geros valios žmonės? Deja, jų nematyti, be vieno kito! Daug girdime gerų žodžių, kurie, deja, dengia piktą valią. Geri žodžiai žadėjo laisvę nuo baimės, nuo prievartos įsitikinimams; žadėjo tautoms atstatyti prieškarinę padėtį. Jie kasdieninėje praktikoje virto pažadus davusių piktu pasityčiojimu. Garsi Ženevos dvasia greičiau išgaravo nei atvirai saulėje paliktas alkoholis, ir pasiliko šaltojo karo žema temperatūra. Prie iškilmingų stalų New Yorke ne kartą skambėjo žodžiai apie laisvą tautų apsisprendimą, o užkulisyje buvo remiamas tylos sąmokslas. Ar gi tai geros valios žmonės, kuriems buvo pažadėta ramybė?

Piktos valios ir egoistinės ramybės žmonės, gal būt, ne kartą mus ir kitus mažuosius paspaus. Tačiau, šiame kontinente ir anapus vandenyno vis švysteli pragiedruliai geros valios ženklų. Giedra ateina iš apačios, nuo horizonto - iš visuomenės. Joje kyla balsai prieš egoistinės ramybės didžiuosius ir jų draugystės pavojus. Demokratinėje spaudoje ir visuomenėje vis garsiau ir drąsiau reiškiamas protestas prieš mums ir panašioms daromą skriaudą. Taigi, yra geros valios žmonių, kurie reikalauja ramybės visiems - visuotinės. Žinoma, geros valios žmonės negreit pajėgs lemiamai ir visuotinai įgyvendinti ramybę. Bet jie laimės, nes visuomenės, kaip ir augalo, atgimimas prasiveržia ne iš viršūnių, o iš šaknų. Jų laimėjimas bus ir mūsų laimėjimas. Kol to sulauksime, turime apsišarvoti kantrumu ir viltimi. Turime saugotis užsidarymo vien į savo asmeninių reikalų kiautą, kuris veda į tautinį abejingumą, o kurti brolišką lietuvišką bendruomenės atmosferą, valdomą ne egoistinių faktų (svarbu, kad man gerai), bet visuomeninio bendruomeninio principo "vienas už visus ir visi už vieną". Šis tautinės vienybės principas nuves į atbaigtą bendruomenės dvasios išsiskleidimą - lietuvių meilę lietuviui. Toje meilėje lietuvis išliks tauriai didingas žmogus, o gera valia žymės tarpusavio gyve-

nimą. Atsiradus vis daugiau geros valios, savaime atsiras tarp mūsų ir daugiau ramybės.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Kalėdos primena didžiąją Dievo dovaną žmonijai: Dievas tampa žmogumi, kad žmogus galėtų atgauti savo pirminį kilnumą. Dėl to Kalėdų švenčių laikotarpis iššaukia žmonių dėkingumą, atkreipia kiekvieno dėmesį į tuos, iš kurių patirta gero.

Vasario 16 gimnazija, kurios pagrindai yra ne tik lietuviški, bet ir krikščioniški, Kalėdų metu turi daug kam padėkoti, nes tiktai dėka daugelio pasiaukojimo ir pastangų ji gali gyvuoti. Auklėtojų ir auklėtinių mintys skrenda į visus pasaulio kraštus, kur tūkstančiai geradarių metai iš metų, diena iš dienos deda savąjį skatiką, kad tik lietuviškasis jaunimas turėtų žmonišką sąlygą mokslintis ir augti lietuviškai. Prisimenami ne tik uolieji aukų rinkėjai, nepavargstantieji būrelių vadovai, bet ir visi tie aukotojai, kurių dažnai net pavardės nėra žinomos tiems, kurie naudojami aukomis. Jiems visiems tebūna šiuo būdu pareikšta padėka, užtikrinant, kad jų aukos neina niekais, o išugdo gražiai lietuviškai ir krikščioniškai nusiteikusio jaunimo gretas. Padėka tebūna sujungta su sveikinimais ir linkėjimais. Teatneša Kalėdos tyro džiaugsmo, teatuteikia naujo ryžto ir ištvermės gerame.

Su Kalėdomis artimai rišasi Naujieji Metai. Jie skatina žvelgti į ateitį. Vasario 16 gimnazija, linkėdama visiems remėjams laimės ir sėkmės, reiškia viltį, kad 1964 metais jai aukos ne tik nesumažės, bet pakils, lygiai, kaip nemažėja jos uždaviniai. 1964 metais gimnazija nori sustiprėti savo viduje, apsivalyti nuo visų laiko tekmėje užpuolusių negalavimų, nori išengti į naujuosius namus, kurie yra lyg laidas jos gyvybingumo. Gimnazija deda dideles viltis į II PLB seimo skatinimą ją remti visais būdais. Gimnazija tikisi, kad viso pasaulio lietuviai padės jai ne tik vegetuoti, bet gyvuoti ir klestėti!

DIREKTORIUS

Iš laiško gimnazijos direktoriui.

Ilgai užjūriuose begyvendamas, nepaprastai pasiilgau Lietuvos. Negalėdamas į ją nuvykti, nutariau bent aplankyti arčiausiai prie jos esantį kraštą - Vokietiją ir pamatyti vietas, kur kadaise gyvota... Man Europa labai patiko ir esu tvirtai nusistatęs ateityje persikelti į Vokietiją... Kartu su atvažiavimu į Kanadą nustočiau dirbti ir mano mylimiausią mokytojo darbą ir tik retais atsitikimais, kuriam nors profesoriui išvykus ar į pabaigą metų apsikrovus darbu, tenka praveisti pamokėlė studentams... Tačiau ir dabar dar vis nenustojau pirkęs iš savo artimos srities mokymosi vadovėlius, kurie tik po ranka pasitaiko, o ką nors studijuojant, patsai savaime susiklosto medžiagos perdavimo planas mokiniams, lyg kad tuoj į Lietuvą grįžčiau. Todėl labai pasiilgau ir lietuviškos mokyklos... Gimnazija sudarė gerą išpūdį... Pasijutau lyg ant lietuviškos žė-

mės, o apsilankymas bendrabuty (kurį laiką esu buvęs bendrabučio su virtuve vedėju Alytaus žemės ūkio mokykloje), mokytojų kambaryje ir net klasėje giliai sujauđino...

Buvau įpratęs, kad mokytojas yra ne tik dalyko geras dėstytojas, bet ir asmenybės kūrėjas. Nežinau, kaip dabar Vokietijoje, bet šia kontinente mokytojas vis labiau išsigema tik į dalyko instruktoriaų, auklėjimą palikdamas tėvų nuožiūrai, kurie vaikui duoda daug valios. Aną dieną girdėjau per radiją, kad Ontario provincijoje mokinių darbų vertinimui manoma įvesti elektrinės mašinos. Vadinasi, mokiniai bus perleidžiami, lyg bedvasiai grūdai, per arpa, nekreipiant dėmesio į kitas mokinio savybes, kurios gali būti atpažintos ir įvertintos tik mokytojo - auklėtojo, esančio glaudžiamе kelerių metų kontakte su savo mokiniais...

Kai kur (Vokietijoje) lyg ir pavydo teko pajusti, kad mes Amerikoje geriau gyvename. Bet aš kitaip jaučiausi ir man Vokietija, ypač jos šiaurinė dalis, iš kur Lietuvos artumas visais pojūčiais jaučiasi, buvo sunku palikti...

Vokietijoje išaugęs jaunimas duotąsi lengvai persodinamas į Lietuvą, todėl ir gimnazija verta ir prasminga turėti tik Vokietijoje ir jaunimas neturėtų būti skatinamas emigruoti į užjūrius, kur jis tenai tikriausiai savo kraštui žūsiąs. Lietuviai, išsiblaškę po visus kraštus, visokeriopame lietuviškame veikime pasireiškia, bet patys pozityviausi atsiekimai, nešą tikriausius lietuviškus vaisius, bene tik du tesą: tai Lietuvos Enciklopedija ir Vasario 16-tosios gimnazija. Kituose baruose lietuviška sėja, nors ir labai triukšmingai ir viltingai pravedama, bet lietuviškas derlius labai abejotinas ir dažnai tik smilgos belieka...

Man iš taip tolimo krašto apie Lietuvą vis bedūmojant, lietuviška gimnazija spindi lyg tėviškės žiburėlis, kuris tamsią rudens naktį į namus veda.

P.Š.

Pastaba: Laiško autorius yra buvęs gimnazijos mokytojas ir akademijos dėstytojas. Šią vasarą lankėsi Hüttenfelde, susipažino su gimnazijos darbu ir ja susižavėjęs Kalėdų proga rašo virš surašytuosius žodžius.

KALĖDŲ EGLUTĖ GIMNAZIJOJE

Prieš išsiskirstant atostogų, gruodžio 13, Vasario 16 gimnazijoje buvo susikaupta kalėdinėje nuotaikoje. Be saviškių, tą vakarą į gimnazijos salę susirinko apie šimtas svečių - amerikiečių, vokiečių ir lietuvių. Šventę organizavo evangelikų tikybos dėstytojas Friskas Skėrys ir katalikų kapelionas kun. Jonas Riaubūnas. Jiedu - vienas lietuviškai ir angliškai, o kitas vokiškai - pasveikino ir iškilmių dalyvius. Šiltus sveikinimo žodžius tarė visa eilė įvairių tautybių atstovų. Tompkins kareivinių amerikiečiai kapelionai, Di Benedetto (katalikas) ir Gundersen (liuteronas), įteikė savo kareivių ir 8591 LS lietuvių kuopos narių dovaną, DM 1182,50 čekį. Lion klubo pirmininkas pulk. Schmidt (vokietis) įteikė to klubo auką gimnazijai, DM 300. Eglutės proga gimnazija susilaukė iš viso pasaulio lietuvių ir kitataučių gausių aukų. Taip pav., vokiečių evangelikų organizacijos paskyrė DM 1200, Balfo centro valdyba am. dol. 150.- ir t.t. Gimnazijos direktorius visiems aukojusiems pareiškė viešą padėką žodžiu, o tikybos dėstytojais kiekvienam ta

proga aukojusiam padėkojo raštu.

Šventišką nuotaiką sukūrė mokytojos Elizos Tamošaitienės paruoštas vaidinimas "Kūčios svetur". Heidelberge išeinantis "Rhein-Neckar" dienraštis apie jį taip rašo: "Kronistas nori iš anksto pasakyti, kad vargu ar kur nors išgyventas kalėdinis vaidinimas taip giliai yra jį paveikęs, kaip lietuvių gimnazijoje Hüttenfelde inscenizuotosios "Kūčios svetur". Nors viskas vyko išimtinai lietuviškai, tačiau jaunųjų aktorių išraiškos jėga ir jų sugebėjimas įsijausti į sunkias roles, o taip pat vaidinimo metu gražiai nuskambėjusios giesmės, suteikė vienkartinį išgyvenimą". Pagrindinėse rolėse pasireiškė sekantieji mokiniai: Birutė Girdvainytė (senelė), Regina Tamošaitytė (motina), Aldona ir Loreta Subačiūtės (dukrelės), Alfredas Starukas (tėvas), Evaldas Maščinskas (svečias). Mažesnėse rolėse reiškėsi dar kelios mergaitės. Vaidinimo tekstas buvo paruoštas specialiai šiam pastatymui. Pažymėtina, kad kai kurie aktoriai dar tik prieš porą metų yra atėję į Vasario 16 gimnaziją visiškai nemokėdami lietuviškai. Dekoracijas paruošė insp. dail. Alf. Krivickas.

Programoje buvo keleta deklamacijų anglų, lietuvių ir vokiečių kalbomis. Mokytojo Kaz. Motgabio diriguojamas mišrus mokinių choras pagiedojo 6 kalėdines giesmes.

Iškilmių proga gimnazijos direktorius įteikė buvusio Vasario 16 gimnazijos direktoriaus rašytojo Antano Giedraičio, dabar gyvenančio Worcester, JAV, dovanas (po 5 am. dol.) geriausiems Vasario 16 gimnazijos vyresniųjų klasių lituanistams-mergaitei ir berniukui. Kandidatus parinko lietuvių kalbos mok. Stp. Povilavičius. Toji dovana yra virtusi gražia kasmet pasikartojančia tradicija. Šiemet ji teko VI kl. mokiniams Reginai Tamošaitytei ir Andriui Smitui. Jiems ta proga taip pat buvo įteikta autoriaus J. Vėgėlio skirta knyga "Visgailis". Tą knygą gavo visi gimnazijos mokytojai ir dar keletas mokinių, uoliai prisidėjusių prie šventės paruošimo.

Šventę pradėdant, susikaupimo minute buvo pagerbtas tik ką mirusio buvusio V. Vokietijos prezidento Teodoro Heuss, o ją baigiant, buvusio Vasario 16 gimnazijos direktoriaus, šiemet mirusio kun. dr. L. Grinio atminimas.

Eglutę uždegti buvo pakviesti amerikiečių kapelionas kun. Di Benedetto, vokiečių evangelikų kleb. Münck ir Sielovados dir. tėv. A. Bernatonis. Vaikams dovanas dalino mokyt. Fr. Skėrys, kun. J. Riaubūnas ir vienas amerikiečių karys. Po iškilmių visi svečiai buvo pakviesti prie kuklaus vaišių stalo gimnazijos valgykloje. Čia direktorius tarė baigiamąjį žodį, padėkodamas visiems gimnazijos rėmėjams, jos mokytojams, administracijos nariams, ūkiniam personalui ir visiems palinkėdamas gero savitarpio sugyvenimo.

Šventę plačiai aprašė visa eilė vokiečių dienraščių, pailiustruodami gražiomis vaidinimo ir deklamatorių nuotraukomis.

SKAUTŲ IŽODIS

Gruodžio 1 d. sekmadienio vakarą gimnazijos salėje susibūrė skautai gražiai šventei - pasidžiaugti naujais broliais skautais, kurių devyni iš ryto toje pačioje salėje davė ižodį ir pabendrauti tarpusavyje pirmąjį advento sekmadienį.

Gana gausus būrys buvo svečių ir nuotaika buvo maloni ir jauki prie skanumynais paruoštų stalų ir žvakučių šviesos.

Į visus skautus bei svečius kalbėjo brolis T.Gailius. Jis pakvietė Gimnazijos direktorių uždegti tris žvakes, kurios simbolizavo Dievą, tėvynę, artimą.

Kun.direktorius savo žodyje priminė, kad skautas turi būti panašus į tą degančią žvakę, šviesti ir degti Tėvynės meilės ugnimi.

Kun.Jonas Dėdinas, dvasios vadovas, ragino visus ne tik neužmiršti šios gražios šventės, bet parašyti apie ją tėveliams, geradėjams ir draugams.

Toliau sekė programa, kurią vedė valt.A.Vitkus. Programoje pasireiškė visos skiltys su deklamacijomis, dainomis, žaidimais. Tam vakarui skautai buvo ypatingai pasiruošę. Kiekviena skiltis turėjo savo stalą, kuris buvo papuoštas pagal tos skilties pavadinimą. Gražiausiai papuoštas stalas buvo premijuojamas.

ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Gruodžio 8 d., Nekaltai Pradėtosios Marijos dieną, Vasario 16 gimnazijos moksleivių ateitininkų Vysk.Valančiaus kuopa šventė savo tradicinę metinę šventę.

Gražiai atnaujintoje Hüttenfeldo katalikų bažnyčioje vakarines šv.Mišias aukojo ir pamokslą pasakė Lietuvos Sielovados Vokietijoje direktorius tėv.Alf.Bernatonis OFM Cap. Prie altoriaus greta viena kitos stovinčios ateitininkų ir skautų vėliavos bei pamaldose dalyvaują evangelikų ratelio atstovai akivaizdžiai liudijo draugišką, pavyzdinę darną tarp gimnazijoje veikiančių jaunimo organizacijų.

Iškilmingas kuopos susirinkimas, dalyvaujant gausiam būriui net ir tolimų svečių, ypač iš studentijos tarpo, įvyko ateitininkų ženkle, šūkiu "Omnia instaurare in Christo!" ir trispalvėmis dail.A.Kriviuko meniškai papuoštoje gimnazijos salėje.

Susirinkimą atidarė Vysk.Valančiaus kuopos pirm.A.Vitkus (VII kl. Sugiedojus giesmę Marijos garbei, mokyt.kun.J.Dėdinas skaitė trumpą paskaitą, nušviesdamas religiniai-istorinius Kristaus Motinai teikiamosios garbės lygmenis ir skirtumus. Šios dalies užsklandai kandidatė R.Tamošaitytė (VI kl.) padeklamavo Leonardo Andriekaus poezijos.

Pakvietus garbės prezidiumą ir įnešus vėliavą, prasidėjo ateitininkų įžodžio apeigos. Gimnazijos kapelionas kun.J.Riaubūnas, savo žodyje primindamas už ištikimybę Kristui ir Lietuvai ateitininkų sudėtas net kruvinas aukas, išryškino duosimojo pažado, kuri reikės išpirkti gyvenimu, rimtumą ir šventumą.

Penki kuopos nariai-kandidatai, bučiuodami vėliavą, davė ateitininkišką pasižadėjimą, be to, dar šeši šia proga gavo vyresniųjų moksleivių-ateitininkų žymenį-juostelę. Pirmą kartą Vysk.Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopos istorijoje įžodį drauge davė taip pat ir trys studentai- Vokietijos Studentų Ateitininkų Sąjungos nariai - Marina Auderytė (Berlynas), Bronius Čepulevičius (Heidelbergas) ir Dalia Damijonaitytė (Frankfurtas). Organizacijos ženklus uždėjo prezidiumo nariai tėv.A.Bernatonis ir gimnazijos direktorius Br.Liubinas, kuris savo sveikinimo kalboje pabrėžė reikalą jungti principų kilnumą su gyvenimišku gajumu visose aplinkybėse.

Ateitininkų Sendraugių vardu Adolfas Šležas (Maincas) priminė, kad kas įstoja į šias gretas, ateina ne kokių patogių privilegijų, o garbingų, bet sunkių uždavinių ieškoti. Studentų Ateitininkų pirmininkas Vincas Bartusevičius (Tübingenas) iškėlė sunkumus, kurių turi lietuviai studentai Vokietijoje, būdami labai išsisklaidę po įvairius universitetus, ir labai dėkojo Vasario 16 gimnazijos vadovybei už suteiktą progą taip išsklaidytam akademiniam jaunimui susirinkti lietuviškoje tėviškėje, maloniai pabendrauti ir sutvirtinti ryšius, linkėdamas, kad tokių progų atsirastų ir ateityje.

Po to sekusių jaukių, šeimyniškų vaišių - agapės metu, ateitininkus sveikino Evangelikų Jaunimo Ratelio vadovas mok. F. Skėrys ir skautų "Aušros" tunto tuntininkas mokyt. T. Gailius, pasidžiaugdami graži visų sutartine ir linkėdami jai klestėti. Įžodį davusiuosius tėv. A. Bernatonis apdovanojo simbolinėmis dovanėlėmis.

Lapkričio 30 tautinių šokių grupė, eilė moksleivių ir keletas mokytojų dalyvavo Rytų Europos suvažiavime Viernheime. Be suvažiavimo rengėjų bulgarų ir vokiečių, dar buvo atstovaujami čekai, lenkai, albanai. Lietuvių vardu sveikino ir dalyvavo diskusijose direktorius kun. Br. Liubinas. Meninėje programoje, šalia labai gražiai pasirodžiusių lietuvių, dalyvavo lenkai, bulgarai ir albanai.

Gruodžio 12 abiturientai rašė vokiečių kalbos egzaminų rašomąjį.

Gruodžio 16 gimnazijoje prasidėjo Kalėdų atostogos. Abiturientams jos baigiasi sausio 2, o kitiems sausio 7. Atostogų metu norima didžiuosiuose rūmuose įtaisyti naują krosnį, nes senosios per laiką yra pasidariusios nepatikimos, o žiema pasirodė galinti būti labai šalta.

S p o r t a s. 1963 m. lapkričio mėn. 27 d. Weinheime įvyko draugiškos krepšinio rungtynės tarp Weinheimo gimnazijos ir Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos krepšinių rinktinių. Rungtynes laimėjo Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos krepšininkai rezultatu 54:40 (18:18). Keletas pastabų dėl rungtynių. Visų pirma tenka pastebėti, kad Vasario 16 Gimnazijos krepšininkai rudens ir žiemos metu vis dar neturi progos treneruotis krepšinių, nes neturi savo salės. Jie savo fizinę pajėgumą pakelia miško bėgimais ir kitomis mankštomis bei žaidimais. Visa tai ir pasireiškė šitų rungtynių metu, ypač pirmame kėlinyje: netikrumas po priešininko krepšiu, netikslūs metimai bei eilė blogų pasų. Kėlinys baigėsi 18:18. Antrame kėlinyje vaizdas jau žymiai pasikeitė. Geresnis Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos krepšinių patvarumas ir tikslesni metimai nulėmė šitą kėlinį.

Kalbant apie priešininką, tenka pasakyti, kad Weinheimo gimnazijos krepšininkai paskutiniu metu padarė gerą pažangą, nes jau ilgesnį laiką juos treneruoja jų naujas kūno kultūros mokytojas, kuris žaidžia Vokietijos krepšinio meisterio pirmoje komandoje ir žaisdamas kartu su savo auklėtiniais, vedė visą jų žaidimą. Rungtynės praėjo labai draugiškoje nuotaikoje. Į jas buvo ir atvykęs Weinheimo gimnazijos direktorius ir jam pageidaujant, buvo susitarta, tokių rungtynių dažniau pravesti.

Už Lietuvių Vasario 16 Gimnaziją žaidė: V. Gailius, S. Gujėnas, V. Kiminas, J. Milinis, A. Starukas, P. Vegneris, A. Vitkus ir mok. T. Gailius.

U ž u o j a u t a. Vanda ir Marijonas Pūkeliai, gyvenantys 1109 Circle Drive, Baltimore, Md. JAV, gimnazijai atsiuntė savo tragiškai žuvusio sūnaus Jurgio (gimęs 1937 m. rugsėjo 6, Kelmės valščiujė) rūbus. Gimnazija reiškia gilią užuojautą skausmo valandoje.

Tėv. Alfonsas Bernatoniš, Lietuvių Katalikų Vokietijoje Sielovados direktorius, nesuskubdamas Kristaus Gimimo šventės ir Naujųjų 1964 metų proga pasveikinti visus tuos, kuriems jaučiasi esąs pasveikinimą skolingas, o ypač tuos, kurie jį sveikino ar dar sveikins, savuosius sveikinimus ir geriausius linkėjimus siunčia šiuo keliu, juos surišdamas su pažadu paaukoti Vasario gimnazijos klasių statybai DM 1.000.-

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Sveikinimas latviams. Latvijos Nepriklausomybės šventės proga PLB Vokietijos Krašto Valdybos pirmininkas pasiuntė Latvių Centriniam Komitetui Vokietijoje sekančio turinio telegramą: "Tautos šventės proga mes sveikiname brolių latvių tautą. Lapkričio 18-tosios dvasia testiprina jų jėgas, kovojant dėl Latvijos Nepriklausomybės; tevirsta tikrove tikėjimas Latvijos ateitimi ir teišsipildo viltys, kad bus atstatyta teisingumas ir tiesa! Dievs sveti Latvijū!"

Teisininkų Suvažiavimas Bad Godesberge. Gruodžio 3 d. Bad Godesberge įvyko Vokietijoje gyvenančių benamių užsieniečių teisininkų suvažiavimas, suorganizuotas Centrinės Užsieniečių Pabėgėlių Draugijos. Lietuviams suvažiavime atstovavo teisininkas Juozas Kairys iš Müncheno. Čia paduodame jo pranešimą Kr. Valdybai apie suvažiavimo darbus:

Suvažiavimas buvo kviestas apsvarstyti: svetimšalių rentų įstatymą, apie teisinę padėtį benamių svetimšalių pagal vokiečių valdžios suprojektuotą svetimšalių įstatymą, apie atlyginimą nacizmo aukoms ir kt. Minėtų dalykų kėlimas, jų svarstymas ir išvados:

a/ Rentų reikaluose buvo perskaitytas atitinkamas referatas, po kurio ėjo paklausimai, papildymai ir atsakymai. Kiek iš viso paaiškėjo, rentose daugiausiai nukenčia pabaltiečiai/estai, latviai ir lietuviai/, nes jų kilmės kraštai nepriklausomybės laikais rentų dar nebuvo įvedę. Todėl svarstant rentų reikalus daugiausiai kalbos sukėsi apie įstatymo 6 str. 22 § ir įstatymo vykdymą. Kas liečia šiuos klausimus yra pasakytina, kad pagal tik ką minėtą paragrafą atitinkamų įstaigų atskiriems prašytojams rentos yra išduodami pažymėjimai apie taip vadinamą papildomą apdraudimą /Nachversicherung/; tokiam pažymėjimui gauti, be kitų dalykų, yra reikalaujama, kad prašytojas trečio Reicho okupacijos metu būtų dirbęs Wehrmacht'o ar administracinėse žinybose. Gi kaikurių kraštų įstaigų tvarkančios šį klausimą, laikosi šito reikalavimo raidiškai. Prie tokių kraštų ypač priskaityta Bavarija.

Buvo iškelta ir kitų nevienodumų tarp kraštų, vykdam anąjį paragrafą bei įstatymą aplamai. Į keltus klausimus atsakinėjo vokiečių valdžios atitinkamos žinybos atstovas. Jo atsakymai, pirmoje eilėje, lietuvių rentų įstatymo vykdymą, į kur įeina ir minėto papildomo draudimo reikalas, bet ne patį įstatymą, kas savaime ir suprantama.

Be to, atsakymai buvo gana santūrūs. Todėl ar į dalyvių padarytus nusiskundimus ir iškeltus trūkumus bei nesklandumus vykdant svetimšalių rentų įstatymą bus atatinkamų žinybų atsižvelgta ir ar rentų prašytojams bus padarytos palankesnės išvados, nieko tikro pasakyti negalima.

b/ Svetimšalių įstatymo projektas bene bus buvęs suvažiavimui viso dėmesio centru. Ypač kelta baimės dėl numatomo svetimšalių išsiuntimo prievarta į jų kilmės kraštus bei su kitais svetimšaliais suliejimo benamių svetimšalių (heimatloser'ų Ausländer'ų). Kaip yra žinoma, dėl šio įstatymo įvairios pabėgėlių organizacijos yra įteikusios atatinkamoms vokiečių institucijoms memorandumus bei kitokius raštus, kuriuose reiškiamos kritiškos pastabos dėl įstatymo projekto ir prašoma nesiaurinti benamių svetimšalių turimų teisių. Tokį memorandumą yra įteikusi Centrinė Užsieniečių Pabėgėlių D-je sušaukusi šį pasitarimą.

Dėl šio įstatymo atatinkamo vokiečių aukšto pareigūno, dalyvavusio suvažiavime, buvo atsakyta, kad nerimas benamių tarpe keliamas jų vieningumo skaldytojū; pagal jį, įstatymo projektas jų padėties nesiaurina, gi veikia svetimšalių įstatymas neatitinka šių dienų sąlygoms ir jo vieton turis būti naujas; išsiuntimas prievarta į savo kilmės kraštus palies tik tuos svetimšalius, kurie Vokietijoje veikia kaip svetimų valstybių agentai arba yra dideli kriminaliniai nusikaltėliai; be to, saugumo sumetimais svetimšaliui gali būti suvaržyta ir judėjimo laisvė; bet visais atvejais paliestieji turės teisę apskusti juos liečiančius nutarimus ir jie, esant įtikinamam pagrindui, aukštesniųjų instancijų galės būti pakeisti.

Nepaisant kalbėtojo įtikinančių išvedžiojimų apie reikalingumą tokio įstatymo, koks jis yra suprojektuotas, suvažiavimas vis dėlto prašė jį, kad būtų atsižvelgta į benamių svetimšalių padėtį ir kad jiems įstatyme būtų įrašytas didžiausio palankumo dėsnis. Galimas dalykas, kad pabėgėlių pastangos nebus veltui ir jos įstatyme kokios nors teigiama prasme vis dėlto bus atžymėtos.

c/ Apie atlyginimą nacizmo aukoms pranešimą padarė Aukštojo Komisarų Pabėgėliams atstovas, kuris pareiškė, kad Aukšt. Komisarų su Vokietijos Vyriausybe 1960 m. spalio 5 d. susitarimas yra vykdomas; iš iki dabar paduotų pareiškimų svarstytais pripažinta apie 25.000; iš jų jau išspręsta virš 2000; išspręstųjų tarpe yra patenkintų ir atmestų; bet vieniems ir kitiems duodama teisė skųstis.

Pagal pranešėją, pasitaiko pareiškimų, iš kurių nėra lengva nustatyti ar pareiškėjas priklauso atlyginamųjų kategorijai, ar nepriklauso; be to, patys pareiškimai ateina dažniausiai neapdirbti (nevykusiai užpildytos blankos, nepridėti reikalingi įrodymai ir t.t.); visa tai irgi apsunkina jų išsprendimą ir nuvilkina; šiaip, kaip jis dar paskė, yra vilties, kad sekančių metų pradžioje parlamentas priims dabar veikiančio įstatymo nacių aukoms atlyginti pakeitimą, kuris bus sulygins nukentėjusius dėl tautybės su kitomis nacizmo aukų grupėmis, ir kt.

Kalbėdamas apie Aukšt. Komisarų veiklą aplamai, jis pareiškė, kad į aprūpinamųjų pabėgėlių skaičių vis ateina naujos grupės, daugiau vargstančios už Vokietijoje gyvenančius pabėgėlius; bet vistiek šie tieji ir toliau neužmirštami; jų teisinė apsauga tebevykdoma ir toliau.

Šiaip, kas liečia pabėgėlių reikalus Vokietijoje, tai, pagal kalbėtoją būtų gerai, kad jų tarpe kylančios problemos, sumanymai ir norai eitų į komisarijatą ne pavieniai, bet per tautinius komitetus ar kitokius junginius; persunkti per juos bei jų pamatuoti klausimai įgautų tvirtesnę pagrindą ir Komisarui būtų lengviau juos spręsti.

d/ Paskutiniame darbotvarkės punkte buvo keliami klausimai dėl sekančio panašaus suvažiavimo, dėl draugijos suvažiavimų aplamai, jų tematikos ir kt. Bet tai buvo daugiau sugestijos arba pasiinformavimas. Jokių nutarimų nepadaryta.

Centrinės Užsieniečių Pabėgėlių Vokietijoje Draugijos visuotiniame suvažiavime 1963 m. spalio 21, Niedereisige buvo išrinkta šios sudėties valdyba:

Pirmininkas - Kazimierz Odrobny (lenkas), vicepirmininkai - Jaroslaw Bencal (ukrainietis) ir Dr. Geza Czanik (vengras), generalinis sekretorius - Dusan Sedlar (jugoslavas), išdininkas - Elmar Reisenberg (estas).

Tame suvažiavime buvo priimta sekančio turinio rezoliucija:

"Centrinė Užsieniečių Pabėgėlių Vokietijoje Draugija, kaip viršgrupinis Vokietijoje gyvenančių politinių emigrantų interesų atstovas, pasistato sau užduotimi puoselėti komunistų pavergtų tautų kultūrinius lobius, kad jie būtų išsaugoti tėvynei iki kol bus atstatyta laisvė ir teisė. Akivaizdoje laisvojo pasaulio konflikto su komunistiškuoju ir akivaizdoje jų nuolatinio savitarpio ideologinio atsiskaitymo, Draugija šioje užduotyje išvelgia svarbiausią ginklą prieš ištisų tautų pavergimą ar net sunaikinimą.

Todėl Draugija sveikina Vokietijos įstaigų teikiamą paramą kultūriniais atskirų tautų reikalams per jų tautines grupes, komitetus ir organizacijas, kartu reikšdama viltį, kad toji pagelba bus teikiama ir ateityje.

Skatinama nuoširdaus noro ir ateityje tampriai ir lojaliai bendradarbiauti su kompetentingomis vokiečių įstaigomis ir tuo prisidėti prie tautų savitarpio susipratimo, Draugija jaučiasi pašaukta patiekti savo rūpesčius Federalinei Vyriausybei. Įstatymo projektas, siekias pakeisti federalinį nukentėjusiems atlyginimo įstatymą (BEG) tiems, kurie kadaise buvo persekiojami dėl savo tautybės suteikia progos nuogastauti, kad jų pretenzijoms nebus rodoma tinkamo supratimo. Šalia to, visi Federalinėje Respublikoje gyvenantieji užsieniečiai pabėgėliai jaučiasi paliesti įstatymo projekto, liečiančio užsieniečių apsigyvenimo V. Vokietijoje teises, nes jie mano, kad tuo būdu jiems bus susiaurintos ik šiol turėtosios teisės.

Todėl Centrinė Užsieniečių Pabėgėlių Vokietijoje Draugija nuoširdžiai prašo Federalinės Vokietijos Vyriausybės tinkamai atsižvelgti į teisiniai ir morališkai pagrįstus benamių užsieniečių reikalavimus ir nelaimingiesiems, kurie yra Antrojo pasaulinio karo ir komunistų vergijos aukos, kiek galima, teikti globos ir pagalbos.

Benamių užsieniečių teisių patarėjas Württemberge skelbia savo naująją adresą.

7 Stuttgart - 0
Diemershaldenstrasse 48

Interesantai prašomi iš anksto raštu ar telefonu susitarti, kada jie galės būti priimti. Tas pats potvarkis liečia ir teisių patarėjo advokato Grotke interesantus jo raštinėje ULM/Do., Brenzstr. 11.

Gruodžio 9 Miunchene įvyko užsieniečių pabėgėlių ūkinių įmonių atstovų spaudos konferencija, kurioje lietuviams atstovavo PLB VKV pirmininkas kun. dr. Jonas Aviža.

S K E L B I M A S

Kaip prieš daugelį metų įsteigta ir turinti oficialius įgaliojimus vokiška firma, mes tarpininkaujame siunčiant

NEMUITUOTUS DOVANŲ SIUNTINIUS

į Lenkiją, Rumuniją, Vengriją, Čekoslovakiją ir Jugoslaviją. Taip pat siunčiame

IŠ ANKSTO APMUITUOTUS SIUNTINIUS Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ,

su leistinomis prekėmis iš mūsų nuosavų sandėlių nuo Hamburgo uosto (medžiagos, baltiniai, batai, įvairūs tekstilės išdirbiniai, laikrodžiai, siuvimo mašinos, vaistai ir kita).

Ypatingai palankiai pirkdami aukštos kokybės prekes, Jūs sumažinsite savo išlaidas.

Mes atliekame visus formalumus, kaip tai išrūpinant leidimus, persiunčiant ir t.t. Gavėjas gauna siuntas į namus be jokių maito ar atvežimo mokesčių. Beje, mes negalime persiųsti Jūsų pačių paruoštų siuntinių.

Prašykite prospektų!

Alimex Handels - GmbH.

8 München 2, Neuhauser 34/V

Tel. Sammel. Nr. 550641

LENKIJA

RUMUNIJA

RUSIJA

WENGRIJA

ČEKOSLOVAKIJA

JUGOSLAVIJA

BULGARIJA

CENTRINIS VASARIO 16 MINĖJIMAS, ruošiamas PLB Vokietijos krašto Valdybos, įvyks 1964 m. vasario 16 dieną, 15 val. 30 min. Manneime, Rosengarten didžiojoje salėje. Pagrindiniu kalbėtoju kviečiamas Pabėgėlių Reikalų ministeris Hans Krüger, bet jo sutikimo dar nėra.

Iš Kaiserslauterno LB apylinkės biuletenio, Nr. 6

8593 LS kuopoje dirbantieji vyrai lietuviai kiekvieną mėnesį savanoriškai aukoja įvairiems lietuviškiems reikalams. Paskutiniu metu bėgyje suaukota pinigų suma buvo paskirstyta lietuvių Vasario 16 Gimnazijai ir lietuvių ligoniams, sekančiai:
 Vasario 16 gimnazijai, per rėmėjų būrelį DM 960.-, Vasario 16 gimnazijos Kalėdų eglutei DM 100.-, Vasario 16 gimn. rūmų statybai DM 400
 Gautingo sanator. lietuviams ligoniams DM 280.-, Regensburgo ligoninėje esantiems lietuviams DM 235.-, ligos ištiktai p. Baliūnų šeimai DM 201.- ir ligos užklupam p. Šukiui DM 23.- Viso DM 2.199.-

1963 m. gruodžio mėn. 20 d.

PER TARPTAUTINĮ IR VOKIETIJOS RAUDONUOSIUS KRYŽIUS PAIEŠKOMIŠIE ASMENYS:D A R G Y S (dailininkas) paieško p. Krüger, VokietijojeDEMOKH (DEMOCH) Liubow, gim. 1919 m. iš Vilniaus

" " Polina, gim. 1919 m. "

" " Grigorius, gim. 1922 m.

EGERTAS Elena, gim. 1919/1920 m. paieško motina Ona LiekeneGADLIAUSKAS Sergejus, sūn. Mateušo, gim. 1917.2.6 d. Kalvarijos rajoneGONIPRAUSKAS Domas, sūn. Petro, gim. 1903 m., KetunuoseGUDYNAS, gim. Carneskaitė Agne, gim. Veiverių kaime, Marijampolės apskr.GUDYNAS Konstancija, gim. 1923 m. (duktė), pask. gyv. vieta StettinasKARECKAS Jonas, gim. 1903-1904 m., KaišiadoryseKURCHAT Willy, gim. 1914.6.6 d., Klaipėdos apskr.PROKOP Stefanija-Zemkauskaitė, gim. 1907/1908 m., paieš. sesuo LenkutisPILIŠAUSKAS Feliksas, sūn. Grasildos, gim. 1929.4.17 d., GarzdžiuoseRUGELIS Jonas, gim. 1926-1930 m.RUŠKYS Pranas, (RUSCHKIES) gim. 1912 m. Takinių kaime, Kret. apskr.SPOKIAVICIUS Petras, sūn. Antano, gim. 1916 m. Kemksiūnų kaimeSKAMARAKAS Petras, gim. 1912 m., Iltrakių kaime, Kidulių valsč.TIŠKINAS Alfonsas, gim. 4.9.1926 m. Telšiuose, paieško motinaUTKA Petras, sūn. Juozo, gim. 1914 m., Gidonių kaimeUTKA Jonas, sūn. Juozo, gim. 1919 m., paieško sesuo AndrinaitienėVAITULIAVIČIUS Viktoras, sūn. Juozo, gim. 1925.4.14 d., Palėpių kaimeVAILONAITIS, paieško Landesversicherungsanstalt Braunschweig

PASTABA: Pavardė, vardai ir vietovardžiai paieškomųjų sąrašuose pateikiami taip, kaip jie mums buvo iš atitinkamų institucijų pranešti.

~~~~~